

... i pracy górnika, rozbudowy stacji i PAFAWAGU. Fea Ven
 realizujący romantyzm przeciwstawiany duszy komunistom
 materializm, ~~pr~~ naturalistycznym obrydanie nieżyłości, ucy-
 tyz opleskownemu, statycyzmowi psychologizmowi i biologizmowi.
 W romantyzmie naszej epoki widmy różnicę między pryncypem
 realnego społeczeństwa beklasowego, między komunizmem. Napi-
 romantyzm - to ^{realne} przelotne przepływanie wielki klasowej proletariatu
 i ucieki wyrodzonych, to przelotne napięcie życia uduchowienia i pro-
 ucyzpaństwa wroga klasowego, to przelotne tworzenie socjalizmu.

A. Zdanow mówił, że literatura naszej epoki "oznacza ^{Zerwanie} z romantyzmem
 starego typu, z romantyzmem, który obrazował nieistniejące życie i nie-
 istniejących bohaterów, odwołując czytelników od przeciwności i ucisku
 życia w świat nierealnego, w świat utopii". Niedawno ^(Eluard) mówił o tym,
 że socjalizm stwarza codzienność poezji, codzienność piękna, codzienność
 ładunku emocjonalnego.

Nadle swojej epoki i swego czasu romantyzm mickiewiczowski zawierał
 wiele elementów postępowych i rewolucyjnych, stworzył on wartości nie-
 przemijające, z których czerpać może soki odżywcze nasza współczesna
 literatura.

Jakie są elementy postępu i rewolucyjności roman-
 tyzmu Mickiewicza?

Po pierwsze, świat marzeń i fantazji mickiewiczowskich
 romantyzmu Mickiewicza był dlań pomostem do
 twórczości ludowej, do folkloru, był formą wprowadzenia
 rozumienia i zagłębienia się w kulturę chłopstwa.
 W porównaniu do neoklasycyzmu, nie był to

diapozamie nie romantyzmu i modernemu wyciagacy, nieda, ale
 wolere, odkrywane wizerunek i skarbnie kultury narodovej.
 Wraz ze swiatem ^{wyobrazeniami i manerami} ~~wyobrazeniami~~, ~~postaci~~ i wrazeniami ludzok, wraz ze
 dostatecznym przyjeciem poezji, walczyli Mickiewicza elementy
 realizmu, odumienia kuzud sportemizmu. Stzed, z tego wrota
 w "Dziadach" wlecielo - konsekwentnie udana tak silnie motyw
 kuzud sportemizmu. Tama sprawa jest jakie oddziele neyjuste
 malawo to zblizenie ney justykie do chrystopska, imna
 sprawa - to odpowiednik ideologiczny i poglzdach poety
 tego swata ludu polskiego. Niezgodnie, Adam Mickiewicz
 zblizat ney raz po raz do stauowskiego delowca, neypleni
 w 1848 roku, kudy sprawa ney chystopskich, malawa uwarz
 w "Trybunie Ludow" i w jego postawie antyplacideckiej. Ale
 nie bylo to jednolite, konsekwentne stauowskie ktore neyploby
 na trale zblizenia do "Ludu z Gromady Guelow" i "Ludu
 Polskiego", byly to ranej kryty, byl to ^{ryzykowny} ~~specjalny~~ proces pada-
 niywania ograniczonosci umtu postsporego, drobneplacideckie
 i zataumywanu ney, ugnamnia ney pod jego neyponem sio
 konserwatyzmu. Ta ~~ideolo~~ ~~chwyta~~ ideologiczna postawa
 niezgodnie ograniczyla jego realizm trony.

Duzym ~~elementem~~ ~~wymkrem~~ ~~postspowosci~~ jego
 romantyzmu ~~to~~ ~ skro neygorai te elementy ~~lyricznej~~ nie
 na podstawie ich rozlnoici, ale ~~dronegji~~ ~~roznoju~~ - ~~jest~~ ^{dziedziczona}

X przezeń ~~to~~ oswiecenia wiara w postep i optymizm dzialania, który od
 wiersza "Do Joachima Lelewela" i "Ody do mlodości" ~~ciagnie~~ ^{ciagnie} się nicia
 nieprzerwana, poprzez wszystkie zaklamania w jego zyciu i tworczo-ci,
 aż do ostatniego jego czynu w Konstantynopolu. Tak ~~to~~ bylo i jest zawe
 X sze, ze okresy wielkiego rozwoju i ~~lew~~ ^{rewolucyjnych} wzlotow ida w parze z w
 wiara w postep, z poczuciem własnej siły, z optymizmem i przełamywaniem
 rogatek i zaścianków, szablonów i zastygłych sehematów - podczas gdy ci
 W "kogo wiek zamroczył", nosiciele wiata upadku krzes ^{Wia} ~~bebeczomnie~~ ^{lenderuji}
 psychologicznego pesymizmu, grze ~~to~~ ^{to} się pod maska ~~recknego~~ ^{recknego} humanizmu
 w drobniemieszczańskich nastrojach ~~niezacy~~ i na tym blocku wylegaja
 poczwarke jazykowe i zawilosci stylu, kryjace mętniactwo.

Zródlem optymizmu i wiary w postep Mickiewicza jest jego ~~to~~ ^{to},
 powiazanie odkrywcze z wielkimi pokladami sil tkwacych w ludzie, w ja-
 go ~~tworzy~~ ^{tworzy} kulturalnym. Stąd romantyzm Mickiewicza ~~to~~ ^{to} w przeciwnie
 romantyzmu przede wszystkim - Krasidskiego

ma najmnjej cech auryzmatičnosti, biemosti, navet v obvesel naj-
 usloneho nasileuia jeho miestycynnu. Ovo rozkladove auryzmatičnosti
 murtu vstecnyho v romantyrnii polskim, ktore tak zasileto
 reakciji polskaj i bylo drogg oberutadivanie murto' revolucij-
 nyeh, ove tenje religiauctie mizerijskeho murjanizmu, jakygo'
 fatim nad losau narodu, neoduciušci duny narodovej
 byly dla epohi ^{-oproti, melicnyeh upadiv. pnyj religioznoj} i dla ovesnyj magnaterii, i raupnij
 dlably bylo zengtnaj prag i modaj, jak pned tym sculymen-
 talim cy neoklasycym z cataj b'aruciu adaj p' s'elaukovosti.
 Bylo na vyhod, dla maluculic konversono ^{porazije} k'uculic v nastepnyeh
 oboljach to mizerijsctvo jako znachorskie remedijum na
 vnystkie sta spocivne. G'lyz komedianta jest v pose krajni-
 skogo, d'lyz rozkladoveho perquizmu ktory jest v'obornie iducym
 se bodkov oddiatyvania reakciji - skoro tak stale i neod-
 mienie vystupuje i v nasym v'elie cy to u Osvolda Spencera
 cy to u Jarke'a.

Principi i moze najistobnejnym elementem protypo-
 vny romantyrnny m'ickuicizna, byto odnucenie osobosti
 i shostiatosti neoklasycym, byt' patos valli ~~reduc~~
 ~ jesti me sarpe revolucyjnej ~ to sarpe buntovnicuj, protest-
 lypcej. To byto princivstavivanie by ulicnosti vobee caratu,
 to byta - jak u Pupluna - etnocpna valli dekabrystov
 i neho' narodova - uprobenicuj v Polse, to byto actybyne
 utrudenie Wromy kudri 1848 r. Jest' bohater s'ho konrad
 Wallenrot, individualista valasy saupas v ponemocz
 v'odit' n'z v d'ucha dekabrystov ~ nalyz paucy'at' o tym,
 je byt' on nosicieleu ^(to) valli narodna - uprobenicuj, v nej-
 v'od' m'icno jeho individualizmu v'odit' n'z o'led, je.

-10-

28

tylko nacisku o tak cynatku wykonawczej strukturalnej opozycji,
jak Polska, nie dostrzegając w skłonie ~~po~~ przedstawienia
tego poematu ~~dot~~ socjalnych, nierzeczyliwych to urobiecie,
je wreszcie „Konrad Wallenrod” ~~rodzi~~ ~~na~~ ~~z~~ ~~ducha~~ ~~debat-~~
~~ystów~~ i z ich kłódek.

(dywersyjnymi)

. Prowokatorzy Piłsudskiego, walczący grupkami przeciwko siłom
proletariatu, podszywający się pod „Konrada Wallenroda” są ~~tak~~ jego
historyczną ^{ym przeciwieństwem} ~~przeciwstawnością~~, jak Kazimierz Pużak ~~jest~~ ^{istwem} ~~przeciw-~~
~~nością~~ Augusta Branku. Zresztą w procesie swego rozwoju odchodzi Mickieś
wicz od indywidualizmu, próbę przełamania jego znajdujemy w „Dziadach”,
rewolucja ta najsilniej zaznacza się w roku 1848.

Sea aktywną postawą wobec rzeczywistości ~~opra-~~
~~wna~~, je

, że może
oprócz „Ballad i romansów” i oprócz ostatnich liryk lozańskich, gdzie
oddziaływanie i sens polityczny jest pośredni - nie znajdziecie ani
jednego utworu największego pisarza Polski, któryby nie był aktem
politycznym. Romantyzm Mickiewicza mimo częstokroć maski religijnej
czy mistycznej - ma zawsze i wszędzie postawę

^{to} aktywną wobec rzeczywistości. ~~jest dla niego politycznym~~.

Powiedział on kiedyś: „jakież będzie słowo nasze, jeżeli czynu
nie będzie” Każde słowo poetyckie Mickiewicza jest dla niego
czynem. „Do Lelewela” i „Oda do Młodości” „Pan Tadeusz” i „Dzie-
dy”, „Grażyna” i „Konrad Wallenrod”, „Piłgrzym Polski” i „Try-
buna Ludu” ^{to} - to wszystko są czyny polityczne, czyny społeczne,
nawołujące do ~~aktywnej, czynnej~~, częstokroć rewolucyjnej posta-
wy wobec otaczającej rzeczywistości. ~~Tkwi w nich bezpośrednio~~
~~odczuwanie tego, czym żyje naród, czym żyje lud polski, czym~~
~~żyją ludy świata.~~ W